

BEGREPP OCH BEGREPPSFÖRKLARINGAR - PENSIONER

Här följer några begrepp och begreppsförklaringar som ofta förekommer i sammanhang som rör pensionsystemet. (Källa Pensionsmyndigheten och SIS)

Allmän pension - Den pension som en person har rätt till enligt lag och som administreras av Pensionsmyndigheten.

Allmän pensionsavgift - Den del av pensionsavgiften som en person själv betalar in via preliminärskatten.

AP-fonderna - Tillsammans är AP-fonderna den allmänna pensionens buffertfond för inkomstpension och tilläggspension.

Avgiftstaket - Allmän pensionsavgift och statlig ålderspensionsavgift får bara tas ut på inkomster upp till avgiftstaket (8,07 inkomstbas-belopp).

Delningstal - Används för att beräkna en persons årliga pension. För den allmänna pensionen beräknas delningstalet ut av Pensionsmyndigheten.

Efterlevande - En avliden persons nära anhörig.

Efterlevandepension - En form av efterlevandeskydd som kan betalas ut till efterlevande när en person avlidit.

Förmånstagare - Är person som har rätt till utbetalning från en avliden persons pensionsförsäkring.

Förvärvsvillkor - För att kunna använda pensionsgrundande belopp som underlag för beräkning av pension, måste en person uppfylla förvärvsvillkoret, vilket innebär att denne före sin sjuttioårsdag under fem år, ska ha haft pensionsgrundande inkomst på minst två inkomstbasbelopp för respektive år.

Garantipension - En pension som den som har haft låg eller ingen inkomst har rätt till.

Garantitillägg - En garanti för att den som är född 1938-1953 inte ska få mindre pension än den som tjänat in i ATP-systemet fram till 1994.

Inkomstbasbelopp - Ett basbelopp som används bland annat för att räkna ut den övre gränsen för hur hög den pensionsgrundande inkomsten får vara inom den allmänna pensionen.

Inkomstgrundad ålderspension - En del av den allmänna pensionen (inkomstpension, premiepension och tilläggspension), den pensionsgrundande inkomsten plus eventuella pensionsgrundande belopp.

Inkomstpension - Den största delen (16 % för den som är född efter 1953) av den allmänna pensionen.

Intjänandetak (inkomsttak) - En person får inte allmän pension för pensionsgrundande inkomst över intjänandetaket (jmf avgiftstak).

Kollektivavtalad tjänstepension - Tjänstepension som grundar sig på ett kollektivavtal.

Omräknat till inkomstpension - När en person börjar ta ut inkomstpension omräknas värdet på pensionskontot till en livsvarig pension.

Pension - Regelbunden utbetalning som vanligtvis ersätter en persons lön under en avtalad tid.

Pensionsavgift - Avgift som betalas till den allmänna pensionen: allmän pensionsavgift, ålderspensionsavgift och statlig ålderspensionsavgift.

Pensionsbehållning - Så mycket som en persons pensionsrätter inom den allmänna pensionen är värda vid en viss tidpunkt.

Pensionsbesked - Ett besked med information om pensionen.

Pensionsförsäkring - Ett sätt att pensionsspara. Betalas pensionsförsäkringen av arbetsgivaren är det en tjänstepension. Betalas den av personen själv är det en privat pensionsföräkring.

Pensionsgrundande belopp - Fiktiva belopp som en person får tillgodoräkna sig i den allmänna pensionen om han eller hon har sjuk- eller aktivitetsersättning, hemma med små barn eller studerar. Notera att pensionsgrundande belopp och pensionsgrundande inkomst tillsammans utgör pensionsunderlaget.

Pensionsgrundande inkomst (PGI) - Inom den allmänna pensionen är det en persons inkomst (lön, skattepliktiga förmåner, sjukpenning, föräldrapenning och a-kasseersättning). Med hjälp av PGI räknas pensionen ut.

Pensionspoäng - För den som är född mellan 1938 och 1953 beräknas pensionspoäng utifrån årets pensionsgrundande inkomst och används för att beräkna tilläggspensionen.

Pensionsrätt (även rätt till pension) - Det belopp som årligen betalas in till en persons allmänna pension.

Pensionsunderlag - Summan av pensionsgrundande inkomst och pensionsgrundande belopp.

Pensionsålder - Den ålder då en person har rätt att ta ut pension.

Premiepension - Den del av den allmänna pensionen som en person själv kan påverka genom att välja vilka fonder premiepensionspengarna ska placeras.

Sjukpension - Ekonomisk ersättning som en person kan ha rätt till om han eller hon inte kan arbeta på grund av nedsatt arbetsförmåga under en längre tid.

Statlig ålderspensionsavgift - Den del av pensionsavgiften som staten betalar in om en person har inkomst från social- eller arbetslöshetsförsäkring eller har pensionsgrundande belopp.

Tilläggs pension - Den som är född före 1954 får en del av sin pension som tilläggs pension.

Tjänstepension - Den del av pensionen som arbetsgivaren betalt in.

Ålderspension - Pension som en person har rätt till när han eller hon uppnått en viss ålder.

Ålderspensionsavgift - Den del av pensionsavgiften som arbetsgivaren betalar via arbetsgivaravgiften. Motsvarar egenavgift för enskild näringsidkare.

Överförd pensionsrätt - Pensionsrätt för premiepension som kan överföras till makar eller registrerad partner.

2020-12-08 Brittmari Ulvås Mårtenson